
DE INVLOED VAN CORONA OP DE BIBLIOTHEEKDIENSTVERLENING

Publicatie/Dossier vervolgpagina

Langzaam maar zeker wordt steeds meer duidelijk over de invloed van het coronavirus op de dienstverlening van bibliotheken. In dit artikel worden de uitkomsten van de jaarlijkse Bibliotheekmonitor-metingen van de KB samengevat. Zij hebben betrekking op de invloed van de eerste coronagolf – van half maart tot half mei 2020 – op de samenwerking met voor- en vroegschoolse educatie, primair en voortgezet onderwijs en de Belastingdienst.

Voor- en vroegschoolse educatie: minder leden en BoekStartkoffertjes

Van half maart tot half mei 2020 waren niet alleen bibliotheken, maar ook kinderopvanglocaties en consultatiebureaus verplicht gesloten. Ook toen deze instellingen in mei hun deuren weer mochten openen, werden zij beperkt in de uitvoering van hun dienstverlening. Zo boden bibliotheken minder trainingen aan voor zowel ouders als het personeel. Ook konden minder BoekStartkoffertjes worden uitgedeeld. Het mogelijke gevolg hiervan is terug te zien in het gedaalde aantal bibliotheekleden van 0 tot 4 jaar. Tegelijkertijd bood bijna driekwart van de bibliotheken tijdens de sluitingsperiode alternatieve dienstverlening aan. Zij zetten bijvoorbeeld hun voorleesactiviteiten om naar een online variant en brachten bestaande en nieuwe digitale producten extra onder de aandacht.

[Lees het hele onderzoek](#)

Primair onderwijs: minder groepsbezoeken en leescampagnes

Ook basisscholen ondervonden in hun dienstverlening hinder van het coronavirus, dat ervoor zorgde dat zij een deel van het schooljaar hun deuren gesloten moesten houden. Ook in de periode dat zij geopend waren, waren zij beperkt in hun dienstverlening. Zo was het lastiger groepsactiviteiten in de groep of de schoolbibliotheek te organiseren, trainingen aan leerkrachten te geven en informatiebijeenkomsten of workshops voor ouders te verzorgen. Desalniettemin zetten veel bibliotheken deze activiteiten voort, al dan niet in aangepaste – bijvoorbeeld digitale – vorm. Ook bemoeilijkten de maatregelen rondom het coronavirus de uitvoering van leesbevorderingscampagnes en -activiteiten, zoals de Poëzieweek en de Nederlandse Kinderjury: waar deze campagnes in het schooljaar 2018-2019 door respectievelijk 40% en 72% van de bibliotheken werd aangeboden, was dat in 2019-2020 respectievelijk 32% en 62%.

[Lees het hele onderzoek](#)

Voortgezet onderwijs: thuisonderwijs en boekvideo's

Ook locaties voor voortgezet onderwijs waren tijdens de eerste golf gesloten. In reactie daarop bood de meerderheid van de bibliotheken (56%) alternatieve dienstverlening aan, bijvoorbeeld in de vorm van advies voor docenten omtrent de inrichting van het thuisonderwijs en boekpromotievideo's. Op landelijk

niveau werd bestaand aanbod onder de aandacht gebracht en ontvingen scholen hulp bij het ontwikkelen van digitaal aanbod rondom lezen en digitale geletterdheid.

[Lees het hele onderzoek](#)

Belastingdienst: minder burgers bereikt

Het aantal burgers dat door bibliotheken kon worden geholpen bij de belastingaangiften, daalde in 2020 sterk ten opzichte van voorgaande jaren: waar zij in 2019 circa 13,4 duizend burgers hielpen, waren dat er in 2020 nog geen 5 duizend. Deze afname kon helaas niet worden tegengegaan door het feit dat de aangifteperiode in 2020 vanwege de maatregelen rondom het coronavirus enkele maanden werd verlengd. Waar deze normaal gesproken duurt van maart tot en met mei, konden de belastingformulieren nu tot en met augustus worden ingevuld. Ondanks de beperkingen hebben veel bibliotheken hard hun best gedaan toch nog zoveel mogelijk burgers te helpen. De grote meerderheid zette alternatieve dienstverlening op, bijvoorbeeld in de vorm van online aanbod, telefonische spreekuren of hulp aan huis. Meer dan vorige jaren gaven bibliotheken bovendien aan buiten de eigen vestigingen belastinghulp te hebben uitgevoerd, bijvoorbeeld in buurthuizen, wijkcentra, het gemeentehuis of de kerk.

[Lees het hele onderzoek](#)